

Kvaliteediindikaatorid

ASTMAHOOG

A. Tüüpkäsitlus Anamnees

- Kas patsiendil on astma varasemast teada?
- Kas patsient tarvitab regulaarselt ravimeid?
- Mida on patsient ise ette võtnud astmahoo lahendamiseks?
- Kas patsiendil on kaasuvaid kroonilisi haigusi?
- Kas patsiendil on muid kaebusi peale hingamispuudulikkusele omaste?

Objektiivne seisund

- Üldseisund
  - Teadvusseisund
  - Südamesagedus, rütm – vajalik hinnata korduvalt
  - Vererõhk
  - Perifeersed tursed
  - Naha värvus
  - Kehatemperatuur
- Hingamissüsteemi seisund – vajalik hinnata korduvalt
  - Patsiendi võimekus rääkida (laused, sõnapaarid, üksikud sõnad)
  - Sundasend, abilihaste kasutamine
  - Hingamistöö efektiivsus
  - Hingamissagedus, SpO₂
  - Kopsude auskultatoorne leid
    - Kiuned, vilinad väljahingamisfaasis
    - Raske obstruktsiooni faasis võib ekspiirium olla ka vaikne, kuna kopsud õhuga ebaefektiivse hingamise tõttu ületäitunud!

Käsitlus

- Astmahaigele on kõige mugavam istuv asend
- Hapnikravi pealevooluga 5-8 l/min vastavalt SpO₂ näidule (eesmärk SpO₂>92%)
- Inhaleeritav kiiretoimeline bronhilõõgasti suruhapnikul nebulisaatoriga
  - Salbutamool 2,5-5 mg ühekordse annusena 10-15 min jooksul
  - Vajadusel korrata, lisades ipratroopiumbromiidi 0,5 mg
- Süsteemne glükokortikosteroid i/v
  - S. Prednisolooni 60-80 mg i/v või S. Deksametasooni 8-12 mg i/v
- Kui patsiendi seisund ei muutu, siis S. Aminofüllini 250 -500 mg i/v 10-15 min jooksul
  - Kui patsient tarvitab pikatoimelist aminofüllini, siis annust vähendada poole võrra

Hospitaliseerimist vajavad seisundid

- Patsiendi seisund ei ole vaatamata ravile paranenud
  - Segasus, rahutus – hüpokseemia tunnus!
  - Bradükardia, hüpotensioon, südame rütmihäired
  - Hingamissagedus $>25 \text{ x'}$, $\text{SpO}_2 < 92\%$
  - Tsentraalne tsüanoos
  - Ebaefektiivsed hingamisliigutused
- Kõrge palavik
- Äge südamepuudulikkus, stenokardia

B. Indikaatorid Anamnees

- Kas on välja selgitatud astma anamnees, muud kaasuvad haigused ning tarvitavad ravimid?
- Kas on uuritud teiste kaebuste kohta?

Objektiivne seisund

- Kas on hinnatud on patsiendi üldseisundit?
  - Teadvusseisund
  - Südamesagedus, rütm – hinnatud korduvalt
  - Vererõhk
  - Kehatemperatuur
  - Südamepuudulikkuse nähud
- Kas korduvalt on hinnatud hingamissüsteemi seisundit?
- Hingamise efektiivsus
- Hingamissagedus, SpO_2
- Kopsude kuulatlusleid

Käsitlus

- Kas patsient on saanud hapnikravi, et $\text{SpO}_2 > 92\%$?
- Kas patsienti on ravitud inhaleeritava bronhodilataatoriga?
- Kas vajadusel on patsient on saanud i/v glükokortikosteroidi?
- Kas vajadusel on patsient saanud i/v aminofüllüüni?
- Kas raviotsused on tehtud patsiendi üldseisundi ning hingamissüsteemi seisundi korduvate hindamiste alusel?

Patsiendi kodusele ravile jätmine

- Kas anamneesi ning objektiivse leiu alusel ei esinenud patsiendil ühtegi hospitaliseerimist vajavat seisundit?

Koduravi